

“Астана Медицина Университеті” АҚ

Фтизиатрия кафедрасы

Туберкулездің химиопрофилактикасы

Орынаған: Рахманбердиев Б. Н.
401 ОМ

Тексерген: Нұргүл Қайырхановна

Астана 2015 ж

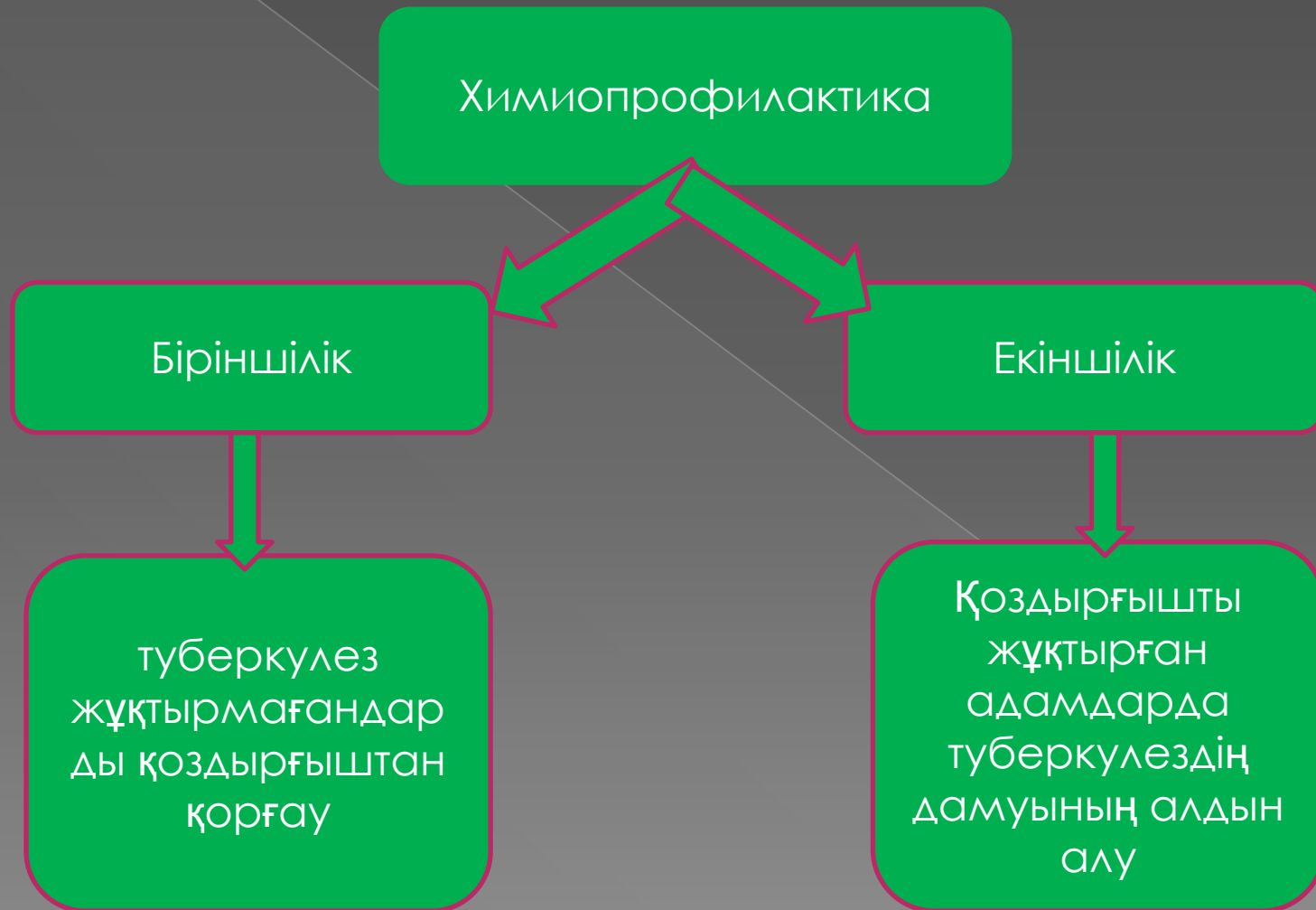
Жоспар:

- Химиопрофилактика деген не?
- Химиопрофилактиканың түрлері.
- Химиопрофилактиканы жүргізу.
- Химиопрофилактикалық дәріні мөлшерлеу.

Химиофилактика

деп туберкулездің алдын алу мақсатында, ТМБ жұқтыру және туберкулезбен ауыру қаупі жоғары адамдарға туберкулезге қарсы дәрілерді қолануды айтады. Алдын алу мақсатында туберкулезге қарсы препараттарды қолдану ауруға шалдығуды 5-7 есеге дейін төмендетеді.

Химиофилактиканың түрлері

Біріншілікті химиофилактика	Екіншілікті химиофилактика
Туберкулинге теріс реакциялы жаңа туылғандар	Туберкулинге гиперергиялы сезімталдығы барлар
Туберкулез жұқтырмаған туберкулез ошағында тұратындар	Инфекция көзімен кәсіби, тұрмыстық қатынаста болғандар
	Туберкулез виражы барлар
	Туберкулинге сезімталдығының жоғарылауы барлар (Манту реакциясы бойынша ТЕ ППД-Л жылына 6мм жоғары)

Химиопротилактаньы жүргізу

- Химиопротилактаньы 3-6 ай ішінде туберкулезге қарсы бір (изониазд, феназид, фтивазид немесе метазид) немесе екі (жиі изониазид пен пиразинамид немесе изониазид пен этамбутол) жүргізеді.

- Курстың ұзақтығы мен препараттың мөлшері қауіп факторының болуымен есептеледі:
- ұзақ стероидты және цитостатикалық терапия;
- туберкулезге қарсы дәрілерге төзімді ТМБ бөлетін адамдармен байланыста болу;
- әлеуметтік-дезадаптациялық және социопатиялық (көп балалылар, аз қамтылғандар) отбасылар, мигранттар, қашқындар;
- АИВ-инфекция жұқтырғандар және оның отбасы.

- Химиопрофилактика дәрілерін таңдағанда микобактерияларға арнайы әсер ететін дәріні таңдап алады. Ең тиімді препараттарға изоникотин қышқылының гидразді мен оның аналогтары жатады. Бұл топтағы ең негізгі препарат изониазид.

Химиопротифлактикалық дәріні мөлшерлеу

- 2 ТЕ Манту сынамаcына гиперергиясы бар балалар мен жасөспірімдерге изониазид пен этамбутол қолданылады. Ересектер мен жасөспірімдерге изониазидті қабылдау күніне 0,3 г, балаларға - 8-10 мг/кг. Изониазидті көтере алмағанда фтивазидті қолданады, ересектерге 0,5 г күніне 2 рет, балаларға тәулігіне 2 рет 20-30 мг/кг-нан.

Альтернативті емдеу сызбасы:

- рифампицинді пиразинамидпен (с изониазидпен немесе онсыз) қолдану емдеу ұзақтығын 3 айға дейін қысқартады,
- рифампицинді монотерапияда қолдану (әсер изониазидқа ұқсас, бірақ улылығы төмен);
- изониазидтің улылығы төмен түрлерін қолдану;
- рифампициннің туындыларын қолдану

қосымша аурулар мен организмнің спецификалық емес реактивтілігі

изониазид инактивациясының жылдамдығы (баяу ацетилярлардың тиімділігі жоғары)

жасы (бейімделудің төмендігінен, 7 жастан кіші балаларға әсері төмен)

Химиопротилактиканың тиімділігіне әсер ететін факторлар

курстың сезондылығы (қыста және жазда әсері төмен)

БЦЖ вакинасының және ревакцинасының сапасы

медикаменттерді (гипосенсибилизациялық) қолдану

Пайдаланган әдебиеттер:

- Химиопрофилактика - <http://medkarta.com/?cat=article&id=26297>
- Химиопрофилактика туберкулеза - <http://ftiza.su/himioprofilaktika-tuberkuleza/>
- Химиопрофилактика туберкулеза - http://ilive.com.ua/health/himioprofilaktika-tuberkuleza_87496i15955.html